

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-06073/2016-ERU

V Ostravě dne 2. června 2016

Č. j. 06073-3/2016-ERU

PŘÍKAZ

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“), v příkazním řízení dle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-06073/2016-ERU s účastníkem řízení, kterým je společnost **Moravské železářny, a.s.**, se sídlem Olomouc, Řepčinská 35/86, PSČ 779 11, IČO: 476 74 865, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 9 písm. d) energetického zákona, rozhodl

takto:

- I. Účastník řízení, společnost Moravské železářny, a.s., se sídlem Olomouc, Řepčinská 35/86, PSČ 779 11, IČO: 476 74 865 (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 59 odst. 8 písm. aa) energetického zákona, jakožto držitel licence na distribuci plynu č. 220101371 (v postavení provozovatele distribuční soustavy), nebyl v období ode dne 2. února 2016 dosud registrovaným účastníkem trhu, **dopustil spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 9 písm. d) energetického zákona.**
- II. Účastníku řízení se dle ust. § 18 odst. 3 písm. b) energetického zákona **ukládá opatření k nápravě** zjištěného protiprávního stavu podle výroku I. tohoto příkazu spočívající v povinnosti účastníka řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto příkazu zaregistrovat se u operátora trhu, tj. u společnosti OTE, a.s., se sídlem Praha 8 - Karlín, Sokolovská 192/79, PSČ 186 00, IČO: 264 63 318, ve smyslu ust. § 59 odst. 8 písm. aa) energetického zákona.
- III. Podle ust. § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona se účastníku řízení za spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 9 písm. d) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 2 500 Kč** (slovy: dva tisíce pět set korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 22216.
- IV. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníku řízení ukládá povinnost uhradit **náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu,

a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 22216.

Odůvodnění:

Správní řízení je zahajováno na základě vlastních zjištění Energetického regulačního úřadu (dále jen „Úřad“). Dle ust. § 150 odst. 1 správního řádu lze povinnost v řízení z moci úřední uložit formou písemného příkazu. Příkaz může správní orgán vydat, považuje-li skutkové zjištění za dostatečné; vydání příkazu může být prvním úkonem v řízení.

Účastník řízení je držitelem licence na distribuci plynu č. 220101371 s datem zahájení výkonu licencované činnosti dne 1. ledna 2002 a je provozovatelem distribuční soustavy.

Dne 12. dubna 2016 byla účastníku řízení doručena výzva Úřadu ze dne 12. dubna 2016, č. j. 03838-1/2016-ERU, k registraci u operátora trhu ve smyslu ust. § 59 odst. 8 písm. aa) energetického zákona ve lhůtě 20 dnů od doručení této výzvy. Součástí výzvy bylo i upozornění, že nesplněním povinnosti stanovené v ust. § 59 odst. 8 písm. aa) energetického zákona se držitel licence na distribuci plynu dopouští správního deliktu dle ust. § 91 odst. 9 písm. d) energetického zákona s možností uložení pokuty ve výši do 50 000 000 Kč nebo 1 % z dosaženého čistého obrátu za poslední ukončené účetní období, jakož i postup, jak se zaregistrovat u operátora trhu, tj. společnosti OTE, a.s., se sídlem Praha 8 - Karlín, Sokolovská 192/79, PSČ 186 00, IČO: 264 63 318 (dále jen „OTE“ nebo „operátor trhu“), a kontakt na OTE.

Dle sdělení operátora trhu ze dne 30. května 2016 nebyl účastník řízení k témuž dni registrovaným účastníkem trhu s elektřinou a Úřad nemá ke dni vydání tohoto příkazu informaci, že by se účastník řízení u operátora trhu zaregistroval.

Správního deliktu dle ust. § 91 odst. 9 písm. d) energetického zákona se dopustí držitel licence na distribuci plynu tím, že poruší některou z povinností uvedených v § 59 odst. 8 písm. a), b), d) až y) nebo z) až ff) energetického zákona.

V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval uvedeným správním deliktem v návaznosti na porušení povinnosti vyplývající z ust. § 59 odst. 8 písm. aa) energetického zákona, z něhož plyne, že provozovatel distribuční soustavy je povinen zaregistrovat se do 30 dnů od udělení licence na distribuci plynu u operátora trhu; zaregistrováním se provozovatel distribuční soustavy stává registrovaným účastníkem trhu. Tato povinnost je v energetickém zákoně zakotvena s účinností ode dne 1. ledna 2016.

V rámci příkazního řízení bylo zjištěno a prokázáno, že účastník řízení je držitelem licence na distribuci plynu č. 220101371 s datem zahájení licencované činnosti dne 1. ledna 2002, kdy se stal rovněž provozovatelem distribuční soustavy.

Den rozhodný pro počátek běhu 30denní lhůty k registraci u operátora trhu je 1. leden 2016, tzn. první den, kdy byla účinná povinnost účastníka řízení zaregistrovat se u operátora trhu ve smyslu ust. § 59 odst. 8 písm. aa) energetického zákona. Nejpozději dne 1. února 2016 tedy již měl být účastník řízení v souladu s ust. § 59 odst. 8 písm. aa) energetického zákona registrovaným účastníkem trhu s plynem.

Správní orgán pro úplnost konstatuje, že v průběhu doby, kdy byl účastník řízení již držitelem licence na distribuci plynu, sice došlo ke změně právní úpravy, v rámci níž účastníku řízení vznikla povinnost zaregistrovat se u operátora trhu, nicméně účastník řízení jakožto držitel licence je povinen bezpodmínečně znát a dodržovat příslušná ustanovení právních předpisů, k jejichž dodržování je vázán. Povinnost zaregistrovat se u operátora trhu tak měl i účastník řízení.

Správní orgán má tak za zjištěné a prokázané, že účastník řízení nebyl v období ode dne 2. února 2016 dosud registrovaným účastníkem trhu s plynem, přestože v tomto období byl, resp. i nadále je, držitelem licence na distribuci plynu (a provozovatelem distribuční soustavy) a má tedy povinnost zaregistrovat se u operátora trhu ve smyslu ust. § 59 odst. 8 písm. aa) energetického zákona a být registrovaným účastníkem trhu.

S ohledem na výše uvedené má správní orgán za to, že účastník řízení svým jednáním naplnil formální stránku správního deliktu dle ust. § 91 odst. 9 písm. d) energetického zákona.

Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. května 2007, č. j. 8 As 17/2007-135, vyplývá, že aby mohlo být určité protiprávní jednání kvalifikováno jako správní delikt, musí být kromě formálních znaků deliktního jednání naplněna i materiální stránka deliktu a jednání musí vykazovat určitou míru společenské nebezpečnosti (škodlivosti) ve vztahu k porušené povinnosti stanovené zákonem na ochranu odpovídajících hodnot. Upravují-li zásady soudního trestání situaci, v níž formálně trestný skutek nelze považovat za trestný čin, je-li jeho společenská nebezpečnost (škodlivost) nižší než nepatrná, musí obdobná pravidla platit i pro správní delikty.

Účastník řízení, jakožto provozovatel distribuční soustavy a držitel licence na distribuci plynu, povinnost stanovenou v ust. § 59 odst. 8 písm. aa) energetického zákona nesplnil, v důsledku čehož operátor trhu nemůže řádně vykonávat vůči účastníku řízení svá práva a povinnosti. Správní orgán má tak za to, že jednání účastníka řízení naplnilo též znaky materiální stránky správního deliktu dle ust. § 91 odst. 9 písm. d) energetického zákona, neboť společenská škodlivost jednání účastníka řízení je vyšší než nepatrná.

Správní orgán se dále zabýval otázkou, zda jsou naplněny podmínky uvedené v ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, tedy zda účastník řízení za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložil veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránil. Ze shromážděných podkladů existence takových objektivních okolností nevyplývá.

Lze uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu dle ust. § 91 odst. 9 písm. d) energetického zákona, a správní orgán proto přistoupil k uložení pokuty. Za uvedený správní delikt lze uložit dle ust. § 91 odst. 14 písm. b) energetického zákona pokutu až do výše 50 000 000 Kč nebo 1 % z čistého obrátu dosaženého držitelem licence za poslední ukončené účetní období.

Při stanovení výše pokuty je správní orgán povinen postupovat dle ust. § 91d odst. 2 energetického zákona a přihlídnout k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům, době trvání a okolnostem, za nichž byl správní delikt spáchán. V neposlední řadě správní orgán přihlédl při stanovení výše pokuty též k osobě účastníka řízení.

Při hodnocení závažnosti a způsobu spáchání správního deliktu, jeho následků, doby trvání a okolností, za kterých byl správní delikt spáchán, je třeba vyjít především ze zjištěného stavu věci. Závažnost správního deliktu hodnotí správní orgán jako méně závažnou, a to s ohledem na skutečnost, že povinnost zaregistrovat se u operátora trhu je v energetickém zákoně zakotvena až s účinností ode dne 1. ledna 2016 a protiprávní stav vyvolaný a udržovaný účastníkem řízení tak trvá relativně krátkou dobu, tj. necelých pět měsíců. V příkazním řízení bylo také zjištěno a prokázáno, že účastník řízení zákonnou povinnost zaregistrovat se u operátora trhu nesplnil ani na základě dodatečné výzvy Úřadu ze dne 12. dubna 2016, č. j. 03838-1/2016-ERU, k zaregistrování se u OTE, a to do 20 dnů od doručení výzvy, což správní orgán hodnotí jako přitěžující okolnost.

Správní orgán při stanovení výše pokuty přihlédl také k následkům spáchaného správního deliktu, které se odrazily v činnosti OTE jako operátora trhu, který tak nemohl a dosud nemůže vůči účastníku řízení v rámci trhu s elektřinou řádně vykonávat svá práva a povinnosti.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. V tomto případě je třeba zohlednit, že účastník řízení již je evidován v rámci jiného správního řízení za porušení zákona ve věcné působnosti Úřadu, konkrétně za porušení ust. § 61 odst. 2 písm. j) energetického zákona, za což mu bylo příkazem ze dne 20. října 2014, č. j. 09652-3/2014-ERU, uloženo opatření k nápravě. K uvedené skutečnosti přihlíží správní orgán jako k přitěžující okolnosti.

Co se týče osoby pachatele správního deliktu, správní orgán vycházel při stanovení výše pokuty ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 20. dubna 2010, č. j. 1 As 9/2008-133), z níž vyplývá, že správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlédnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter, a to i v případech, kdy příslušný zákon osobní a majetkové poměry pachatele v taxativním výčtu hledisek rozhodných pro určení výše pokuty neuvádí. Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu pouze ve výši, jež je uvedena ve výroku III. tohoto příkazu, tj. u spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad.

Po zvážení všech okolností ve smyslu ust. § 91d odst. 2 energetického zákona byla účastníkovi řízení uložena pokuta pouze ve výši, jež je uvedena ve výroku III. tohoto příkazu, tj. při samé dolní hranici možné zákonné sazby dle energetického zákona, a to zejména s ohledem na délku trvání správního deliktu. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň má za to, že může plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta udělená ve výši tak, jak je uvedeno ve výroku III. tohoto příkazu, byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Dle ust. § 18 odst. 3 písm. b) energetického zákona Úřad na základě zjištění porušení právních předpisů podle odstavce 1 ukládá opatření k nápravě, jejichž účelem je odstranění protiprávního stavu, a stanoví přiměřenou lhůtu nebo jiné nutné podmínky k zajištění jejich

splnění; povinnosti plynoucí z opatření k nápravě původci protiprávního stavu přecházejí na jeho právního nástupce. Je-li právních nástupců více, odpovídají za splnění povinnosti vyplývající z opatření k nápravě společně a nerozdílně.

Z výsledku řízení je nesporné, že účastník řízení vyvolal a udržuje protiprávní stav, když ani ke dni vydání tohoto příkazu není v rozporu s ust. § 59 odst. 8 písm. aa) energetického zákona registrovaným účastníkem trhu s plynem. Na základě výše uvedeného tedy správní orgán uložil účastníku řízení opatření k nápravě tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto příkazu, tj. uložil účastníku řízení povinnost zaregistrovat se u operátora trhu ve smyslu ust. § 59 odst. 8 písm. aa) energetického zákona. Vzhledem ke skutečnosti, že i zákonodárce k registraci u operátora trhu stanovil lhůtu 30 dnů, má správní orgán za to, že lhůta 30 dnů od právní moci tohoto příkazu, stanovená výrokem II. tohoto příkazu, je přiměřená a dostačující.

Správní orgán nad rámec uvedeného podotýká, že znění opatření k nápravě vychází z dílce porušeného ust. § 59 odst. 8 písm. aa) energetického zákona a že za splnění opatření k nápravě bude také považovat zrušení licence na distribuci plynu na žádost účastníka řízení ve smyslu ust. § 10 odst. 2 písm. d) energetického zákona.

Souběžně je výrokem IV. tohoto příkazu ukládána účastníku řízení povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je dle ust. § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Úřadu. Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení příkazu, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy byl nedoručený a uložený příkaz připraven k vyzvednutí.

Nesplnění povinnosti uložené výrokem II. tohoto příkazu může být v případě nabytí právní moci a vykonatelnosti tohoto příkazu podle ust. § 96d odst. 1 písm. d) energetického zákona Úřadem vymoženo uložení donucovací pokuty, a to dle ust. § 96d odst. 3 téhož zákona. Donucovací pokuty lze ukládat i opakovaně.

-Otisk úředního razítka-

JUDr. Zuzana Šmídová, v. r.
ředitelka odboru správních řízení